

Warszawa, 30 września 2013 roku

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ZSS/500/29/2013/MW

**Pani
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich**

pragnę zwrócić Pani uwagę na zagadnienie związane z uprawnieniami pracowników – opiekunów dzieci, określonymi w art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r., Nr 21 poz. 94 z późn. zm.).

W myśl art. 188 Kodeksu pracy „pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku kalendarzowego zwolnienie od pracy na 2 dni, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia”. Pracownikowi przysługują więc jedynie dwa dni wolne od pracy bez względu na to, czy wychowuje on jedno czy więcej dzieci.

Kierując się dobrem dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych, doszedłem do przekonania, że całkowicie zasadne jest wprowadzenie przedziału liczby dzieci w rodzinie, od którego zależałaby liczba dni wolnych przysługujących pracownikowi, tak aby rozróżnić sytuację pracownika, który wychowuje jedno dziecko, i takiego który wychowuje pięcioro dzieci.

Mając powyższe na względzie dwukrotnie zwracałem się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej, z prośbą o rozważenie zasadności podjęcia działań legislacyjnych, zmierzających do przystosowania aktualnego stanu prawnego do potrzeb pracowników – opiekunów dzieci. Wystąpiłem również do Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania z prośbą o zajęcie stanowiska i wskazanie, czy przedmiotowe przepisy nie naruszają konstytucyjnej zasady równego traktowania.

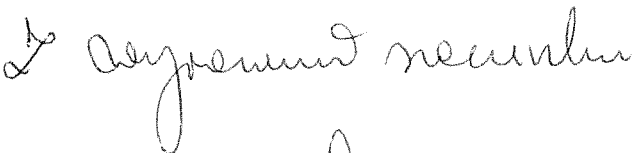
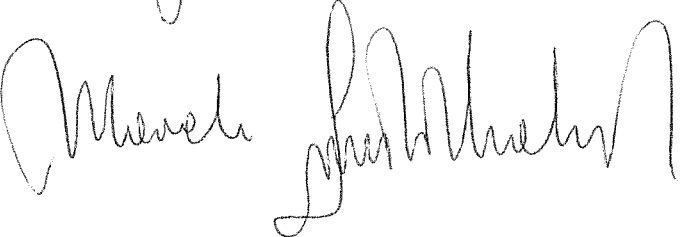
Minister Pracy i Polityki Społecznej wskazał, że z dwóch dodatkowych dni na opiekę nad dzieckiem mogą skorzystać, według wyboru pracownik lub pracownica, mogą oni również podzielić się dniami wolnymi. Minister wskazał, że uprawnienie przyznane pracownikom – opiekunom dzieci na podstawie art. 188 Kodeksu pracy, stanowi tylko uzupełnienie szeregu przepisów związanych z rodzicielstwem, takich jak: urlop macierzyński, dodatkowy urlop macierzyński, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowy urlop na warunkach urlopu

macierzyńskiego, przerwy w pracy na karmienie piersią, szeregu norm ochronnych dla pracowników w obszarze czasu pracy i organizacji procesu pracy, oraz przepisów umożliwiających elastyczne dostosowanie systemu pracy do potrzeb pracownika – opiekuna dziecka lub dzieci. Zwrócono także uwagę na skutki finansowe, jakie rodziłoby wprowadzenie proponowanej zmiany dla pracodawców, są to bowiem dni wolne z zachowaniem prawa do wynagrodzenia wypłacanego przez pracodawcę.

Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania wskazała, że dla celów określenia, czy nie została naruszona zasada równego traktowania, a także zasada sprawiedliwości społecznej w kontekście art. 71 ust 1 Konstytucji, zasadne będzie zbadanie zagadnienie konstytucyjności przepisu przez Trybunał Konstytucyjny.

Problem zgodności art. 188 Kodeksu pracy z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa dostrzegł również, w skierowanym do mnie 4 kwietnia 2013 r. liście Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej. Zwrócił on uwagę, że przepis w swoim obecnym brzmieniu dyskryminuje dzieci z rodzin wielodzietnych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 9 pkt 2a ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U z 2001 r., Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pani Rzecznik z prośbą o rozważenie możliwości złożenia do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o stwierdzenie niezgodności w art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r., Nr 21 poz. 94 z późn. zm.) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej w części wskazującej na przyznanie dwóch dni na opiekę nad dzieckiem bez względu na to, czy w rodzinie wychowuje się jedno czy więcej dzieci.

W załączeniu:

- Wystąpienie generalne do Ministra Pracy i Polityki Społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza z 29 kwietnia 2013 r.
- Odpowiedź z 6 czerwca 2013 r. udzielona na wystąpienie generalne Rzecznika Praw Dziecka do Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
- Wystąpienie do Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania Agnieszki Kozłowskiej-Rajewicz z 30 lipca 2013 r.
- Odpowiedź na wystąpienie skierowane do Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania z 10 września 2013 r.
- Pismo skierowane do Rzecznika Praw Dziecka przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej Andrzeja Zwarę 4 kwietnia 2013 r.